

WYDARZENIA

Nowy oddział CMM

Miło nam poinformować, że od 17 października Muzeum Zalewu Wiślanego w Kątach Rybackich jest już oficjalnie oddziałem CMM. Tego dnia Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Michał K. Ujazdowski, w odpowiedzi na pismo dyrekcji CMM złożone 23 sierpnia, podpisał zarządzenie, na mocy którego nowy oddział wpisany został do statutu naszego Muzeum.

Rok Conradowski

Dla uczczenia Roku Conradowskiego, ustanowionego z okazji 150-lecia urodzin Józefa Conrada-Korzeniowskiego, Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Gdańsku, nosząca imię słynnego pisarza, zorganizowała we współpracy z CMM i Polskim Towarzystwem Nautologicznym Dzień Conradowski. Cykl imprez odbył się 20 października, a rozpoczęła go konferencja popularnonaukowa „Joseph Conrad – człowiek, emigrant, artysta” w Spichlerzach na Ołowiance. W pierwszej części konferencji wystąpili wybitni conradycy: prof. dr hab. Andrzej Zgorzelski przedstawił *Parę uwag o artyzmie Conrada*, a prof. Barbara Koc – *Ciężar osobowości w umowie z Patusanem. Na podstawie „Lorda Jima”*. W części drugiej, poświęconej recepcji twórczości i osoby Conrada, referaty wygłosili: dr Mirosława Modrzewska i dr Stanisław Modrzewski – „*Jądro ciemności*” a krytyka postkolonialna, Eligiusz Józef Sitek – *Józef Conrad-Korzeniowski w piśmie Polskiego Towarzystwa Nautologicznego „Nautologia”* i prof. dr hab. Daniel Duda – *Pomnik Józefa Conrada-Korzeniowskiego w Gdyni*.

Popołudniowym punktem programu był wernisaż wystawy malarstwa Elżbiety Tęgowskiej pt. „Iść za marzeniem II”, który odbył się w Składzie Kolonialnym. Autorka zaprezentowała obrazy zainspirowane prozą Conrada, układające się w trzy cykle: „*Jądro ciemności*”, „*Lord Jim*” i „*Szaleństwo Almayera*”, opatrzone odpowiednimi cytatami – choć artystka zastrzega, że nie chodziło jej o ilustrację tekstów, a o wyrażenie emocji towarzyszących ich czytaniu. Wystawę, której organizacji z ramienia CMM podjęła się pani Liliana Giełdon, kustosz Działu Sztuki Marynistycznej, oglądać będzie można do 24 grudnia.

Wieczór należał do aktorów. Na statku-muzeum „*Sołdek*”, przy minimalistycznej scenografii, 3-osobowa grupa aktorów teatru William-Es z Zamku Książ zagrała spektakl na motywach „*Jądra ciemności*”, bardzo dobrze przyjęty przez publiczność, wśród której pojawiło się sporo młodzieży. Po spektaklu krakowski aktor Tomasz Schischeiner zaproponował mobilne czytanie prozy Conrada.

Wspaniała dyskusja w trakcie konferencji, różnorodność zainspirowanych twórczością pisarza propozycji Dnia Conradowskiego i ich wysoka ocena przez uczestników wydarzeń, w tym nastolatków, świadczą, że wymagająca proza Conrada wciąż znajduje i znajdować będzie odbiorców.

Podniesienie Żurawia

Jedną z najtrudniejszych, a jednocześnie najbardziej efektywnych operacji przy remoncie Żurawia miała miejsce 29 października. Tego dnia przy słupach utrzymujących drewnianą konstrukcję dźwigu ustawiono specjalne podnośniki: dwa 20-tonowe i jeden 30-tonowy (wcześniej jeszcze odciążono tę część, zdejmując dachówkę i boczne odeskowanie). Unoszenie podnośników spowodowało podniesienie konstrukcji, dzięki czemu można było wymienić dotychczasowe drewniane podkładki pod słupami na nowe, wyższe o 6 cm. Wyprostowało to nadmiernie już wychyloną konstrukcję wspornikową.

Inne prace remontowe przy Żurawiu trwać będą do końca listopada. Czyszczona, uzupełniana i zabezpieczana jest elewacja od strony Motławy, kładziona nowa dachówka na miejsce zdjętej z części drewnianej, a w bramie Żurawia układana jest nowa, nawiązująca do historycznej, nawierzchnia z kamieni granitowych.

Operacja podniesienia Żurawia i wymiany podkładek pod słupami. Fot. Bernadeta Galus

WERNISAŻE

Rok Linneusza

Zwiedzający 16 lat temu w CMM wystawę poświęconą Szwedzkiej Kompanii Wschodnioindyjskiej zaintrygowani byli różnorodnością i rozmachem prowadzonego przez XVII-wieczną Szwecję dalekomorskiego handlu. Otwarta 14 października w Spichlerzach na Ołowiance ekspozycja zatytułowana „*Nature Morte*” pokazuje jeszcze inny aspekt działalności Kompanii. Otóż na jej statkach docierali do Afryki i na Daleki Wschód szwedzcy uczeni, prowadzący badania nad nieznanymi Europejczykom roślinami i zwierzętami. Wysyłał ich tam Karol Linneusz, którego 300-lecie urodzin uczczone zostało w Gdańsku licznymi wydarzeniami zorganizowanymi przez Konsulat Generalny Królestwa Szwecji, wśród nich – wystawą i koncertem w CMM.

Skromna ekspozycja, na którą składają się obrazy olejne Michela Östlunda, szkło przez niego zaprojektowane oraz fotografie miejsc szczególnie związanych z Linneuszem, wykonane przez Ingvara Erikssona, prowokuje do rozważań nad różnorodnością świata i granicą poświęcenia dla dobra nauki. Młodzi naukowcy, opuściwszy surowe – ze względu na naturalne otoczenie i protestanckie wychowanie – środowisko, przewiezieni zostają w pełen barw, smaków i zapachów świat, szokujący odmiennym obyczajem, a zwłaszcza zachowaniem kobiet. Ich misje nie zawsze kończą się powodzeniem – okrętowy lekarz traci 150 osób załogi, krzew herbaciany wieziony dla mistrza wiednie, w końcu szczęściu z nich umiera. Linneusz, autor współczesnego systemu klasyfikacji organizmów, utrwala pamięć o swoich uczniach w nazwach kwiatów...

Wystawę w CMM otworzyła pani Eva Emneus, Konsul Generalny Królestwa Szwecji, a w wernisażu udział wzięli autor wystawy pan Michel Östlund oraz grono dyplomatów: Konsul Generalny Niemiec pani Ute Minke-Koenig, Konsul Honorowy Królestwa Holandii pani

Magdalena Pramfelt, Konsul Generalny Chińskiej Republiki Ludowej pan Xiang Zaosheng oraz Konsul Honorowy Królestwa Norwegii pan Michał Rzeszewicz. Drugą atrakcją wieczoru był występ Chóru Mieszczan Gdańskich, pod dyrekcją Moniki Kaźmierczak, z polskim prawykonaniem utworu gdańskiego kompozytora Marka Czerniewicza „Carol Linneus Memoriam”.

Morskie wędrówki „Sprawnych Inaczej”

Sławomir Byrdy i jego „Kuter rybaki” na wystawie w CMM. Fot. Ewa Meksiak

Kolejna, czwarta już w CMM wystawa prac osób niepełnosprawnych otwarta została 29 października w Spichlerzach na Ołowiance. Swoje prace prezentują podopieczni Fundacji „Sprawni Inaczej”, dynamicznie rozwijającej się organizacji pozarządowej, tworzącej kolejne placówki terapeutyczne i pracownie na terenie całego kraju. Osoby w różnym wieku, poddawane terapii poprzez sztukę, dzięki niej odkrywają swoje możliwości i zainteresowania, a wystawy osobiście zaprojektowanych i własnoręcznie wykonanych prac pozwalają im na wyrażenie siebie i zaprezentowanie szerokiej publiczności. Na wystawę „Morskie wędrówki” składają się rzeźby ceramiczne, pastele, gwasze i kolaże. Jest wśród nich ceramiczna „Foczka” Tadeusza Sterny, bardzo dojrzałego twórcy, dzięki któremu rozpoczęła się współpraca CMM z Fundacją, cykl flizów „Koniki morskie” Agnieszki Podsiadły, „Ryby” Marioli Smyczek, tęczowi „Piraci” Mariusza Groty, intrygujący „Titanic (jak nic!)” Michała Krawczyka i wiele innych interesujących prac.

Ekspozycję, w obecności autorów prac i ich rodzin, otworzyli dyrektor CMM dr Jerzy Litwin, prezes Fundacji „Sprawni Inaczej” pani Justyna Rogińska oraz wicewojewoda pomorski pan Piotr Karczewski. Komisarzem wystawy jest pani Krystyna Stubińska, której w aranżacji plastycznej pomagała pani Kamila Jezierewska (obie z Działu Edukacji CMM). „Morskie wędrówki” można będzie oglądać do 6 grudnia w Gdańsku, a następnie od 12 grudnia do 31 marca przyszłego roku w naszym Oddziale – Muzeum Rybołówstwa w Helu.

KONFERENCJE

ICMM 2007

„Muzea morskie: zdobywanie nowej publiczności” – to hasło przewodnie tegorocznej konferencji Międzynarodowego Kongresu Muzeów Morskich (ICMM), która odbyła się w dniach 8–12 października na Malcie. Hasłu temu podporządkowane zostały wygłoszone referaty oraz warsztaty, które odbyły się w trzech grupach: Sponsoring, Ekspozycje objazdowe i Historyczne statki. Tradycyjnie w konferencji wzięła udział duża reprezentacja muzeów brytyjskich, amerykańskich i holenderskich, ale pojawili się też np. przedstawiciele muzeów morskich z Falklandów i Hong Kongu. Z racji miejsca spotkania, była to też okazja do bliższego zapoznania się z morskim dziedzictwem Malty, w tym Muzeum Morskim w La Valetcie i dawnym portem. W konferencji wzięła udział przedstawicielka CMM, pani wicedyrektor Maria Dyrka, która uczestniczyła też w zorganizowanej z okazji spotkania muzealników z całego świata akcji promocyjnej projektu MarMuCommerce, współrealizowanego przez nasze Muzeum w latach 2004–07.

WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

Warsztaty skutnicze

Jednym z ostatnich zadań realizowanych w ramach unijnego projektu LAGOMAR była organizacja w dniach 3–6 października

drugich międzynarodowych warsztatów skutniczych w Muzeum Zalewu Wiślanego w Kątach Rybackich. Wzięli w nich udział goście z Muzeum w Torgelow (Niemcy) i Litewskiego Muzeum Morskiego w Kłajpedzie, a ze strony CMM panowie Robert Domżał, Krzysztof Zamościński, Sylwester Kęsik i Marcin Kłos. W czasie prac nad rekonstrukcją łodzi żakówki wypróbowano z powodzeniem urządzenie do parowania drewnianych klepek poszycia łodzi oraz przygotowano i zamocowano pierwsze pasy poszycia. Prace będą kontynuowane w następnych latach.

EDUKACJA

Wolontariat w europejskich muzeach

Forum Muzeów Europejskich zorganizowało w dniach 17–21 października w Bertinoro w północnych Włoszech warsztaty poświęcone wolontariatowi w instytucjach zajmujących się ochroną dziedzictwa kulturowego. Uczestniczyło w nich 40 osób z 12 krajów, a wśród nich pani Agnieszka Piórkowska z Działu Edukacji CMM. Poruszano podstawowe kwestie związane z organizacją wolontariatu w instytucjach lub organizacjach: jak rekrutować i motywować wolontariuszy, jak zorganizować ich pracę, aby satysfakcja była obopólna, jakie są cechy dobrego koordynatora wolontariuszy. W toku dyskusji okazało się, że znaczenie słowa „wolontariat” jest różne w różnych krajach (na przykład w niemieckim systemie kształcenia kustoszy wolontariatem nazywa się 2-letni okres pracy w muzeum po studiach, za którą pobierane jest niewysokie wynagrodzenie), różny jest także system prawny, regulujący zakres prac dostępnych dla wolontariuszy. Wzorem dla innych okazał się świetnie zorganizowany, a przede wszystkim powszechny system wolontariatu w Wielkiej Brytanii. Nasza reprezentantka przedstawiła doświadczenia kilkuletniej już z pracy z wolontariuszami w CMM. Przy tej okazji warto nadmienić, że nowym pracownikiem Działu Edukacji jest pani Anna Wiktorzak, która wcześniej przez rok pracowała w tym dziale jako wolontariuszka.

Nowy sezon Programu dla rodzin

Zainicjowany w zeszłym roku przez Dział Edukacji CMM Program dla rodzin cieszył się wzrastającym ze spotkaniem na spotkanie zainteresowaniem. W tym roku już na pierwsze po wakacyjnej przerwie zajęcia stawiła się spora grupa dzieci wraz z rodzicami, którzy aktywnie włączali się w proponowane gry i zabawy. Miały one wspólny tytuł „Muzealne tajemnice”, a ich celem było zapoznanie uczestników ze zbiorami CMM i rozkładem sal wystawowych, tak aby w trakcie kolejnych zajęć mogli się pewnie po nich poruszać. Następne spotkanie odbędzie się 25 listopada.

ZAPROSZENIE

Spotkanie z damą i morzem w tle

Wyjątkowy nabytek należy zaprezentować w wyjątkowy sposób. 14 listopada o godz. 14 zapraszamy zatem do Spichlerzy na Ołowiance na uroczystą publiczną prezentację obrazu Jacka Malczewskiego „Portret damy na tle morza”, zakupionego ostatnio ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Towarzystwa Przyjaciół CMM. Nazwisko artysty mówi samo za siebie, a dodatkową zachętą niech będzie fakt, że jest to jeden z czterech zaledwie namalowanych przez niego portretów na tle morza.

W rocznicę bitwy pod Oliwą

28 listopada przypada 380. rocznica najsłynniejszej bitwy morskiej stoczonej przez polską flotę wojenną: wictorii oliwskiej. Tego dnia zostanie udostępniona do zwiedzania nowa wersja prezentowanej w ramach tematu „Rywalizacja o *Dominium Maris Baltici*” w Spichlerzach na Ołowiance ekspozycji ukazującej przyczyny i przebieg tej bitwy.